

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

Î N C H E I E R E

cu privire la respingerea cererii reclamantului Valeriu Sîrbu, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității a unor prevederi din articolul 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor din 10 martie 2022,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de contestare depusă de către Valeriu Sîrbu împotriva deciziei nr. 23 din 09 decembrie 2024 a Comisiei de evaluare a procurorilor cu privire la candidatura lui Valeriu Sîrbu la funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor, din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor

*(Dosarul nr. 3-34/24
NR. PIGD 2-24145112-01-3-18122024)*

07 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință de judecată publică cererea reclamantului Valeriu Sîrbu, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității a unor prevederi din articolul 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor din 10 martie 2022,

Completul de judecată special pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,
Diana Stănilă,
Oxana Parfeni, *judecători*,

Stanislav Ungureanu, *grefier*

Cu participarea:

Reclamantului – Victor Sîrbu

Reprezentantului reclamantului – avocatului Vitalie Zama

Reprezentanților părâtei – avocatului Roger Gladei și
avocatului Valeriu Cernei

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Prin Ordinul Procurorului General al Republicii Moldova nr. 136-p din 15 martie 2002, Valeriu Sîrbu (reclamantul) a fost numit în funcția de procuror în Procuratura sectorului Centru, municipiul Chișinău.

2. Prin Ordinul Procurorului General al Republicii Moldova nr. 1075 din 01 august 2016, Valeriu Sîrbu a fost numit în funcția de procuror în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

3. La 15 decembrie 2023, Consiliul Superior al Procurorilor a remis în adresa Comisiei independente de evaluare lista candidaților pentru funcția de membru în Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor, din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, în vederea evaluării în conformitate cu Legea nr. 26/2022.

4. Prin decizia nr. 23 din 09 decembrie 2024 „cu privire la candidatura lui Valeriu Sîrbu la funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea

procurorilor, din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor”, în temeiul art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26/2022, Comisia de evaluare a procurorilor a decis că candidatul nu întrunește criteriul de integritate etică, întrucât s-au constatat dubii serioase cu privire la respectarea de către candidat a criteriului de integritate etică și, prin urmare, nu promovează evaluarea.

5. La 17 decembrie 2024, Valeriu Sîrbu, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, a depus prin intermediul poștei electronice, iar la 18 decembrie 2024 pe suport de hârtie, cerere de contestare împotriva deciziei nr. 23 din 09 decembrie 2024 a Comisiei de evaluare a procurorilor cu privire la candidatura lui Valeriu Sîrbu la funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor, din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor.

6. La 18 decembrie 2024, cauza nominalizată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului raportor Oxana Parfeni, care face parte din Completul de judecată special în componența judecătorilor: Ion Malanciuc, președinte, Diana Stănilă și Oxana Parfeni, iar judecător supleant fiind Lilia Roic-Botezatul.

7. Prin încheierea judecătorului raportor din 20 decembrie 2024, Oxana Parfeni, *inter alia* s-a primit spre examinare, în procedura contenciosului administrativ, contestația formulată de către Valeriu Sîrbu, s-au informat participanții că contestația va fi examinată în ședință publică pe 16 ianuarie 2025, începând cu ora 13:30, sala nr. 4, în incinta Curții Supreme de Justiție (str. Petru Rareș, 18, mun. Chișinău) și s-a explicat participanților că aceștia urmează să expedieze Curții Supreme de Justiție prin e-mail, cu cel puțin 3 zile până la data ședinței, sub sancțiunea decăderii, toate cererile, recuzările, obiecțiile sau excepțiile, precum și orice probe sau înscrisuri suplimentare.

8. La 13 ianuarie 2025, reprezentantul reclamantului Valeriu Sîrbu, avocatul Vitalie Zama, a depus prin intermediul poștei electronice sesizare privind excepția de neconstituționalitate, în vederea verificării constituționalității prevederilor „Se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă: a) nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională ... a procurorilor...” din art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor din 10 martie 2022, sub prisma omisiunii legiuitorului de a reglementa „termenul de prescripție” și ca consecință lipsa termenelor de prescripție din articolul menționat supra.

9. Curtea Supremă de Justiție a convocat părțile în ședință la 16 ianuarie 2025. Reclamantul Valeriu Sîrbu și reprezentantul acestuia, avocatul Vitalie Zama, au solicitat admiterea cererii și expedierea sesizării în adresa Curții Constituționale.

Reprezentanții Comisiei de evaluare, avocații Roger Gladei și Valeriu Cernei au solicitat respingerea cererii.

LEGISLAȚIA

10. Articolul 14 alin. (6) din Legea nr.26/2022 stipulează că:

„Cererea de contestare a deciziei Comisiei de evaluare se judecă în conformitate cu procedura prevăzută în Codul administrativ, cu excepțiile stabilite prin prezenta lege, și nu are efect suspensiv asupra deciziilor Comisiei de evaluare, alegerilor sau concursului la care participă candidatul respectiv.”

11. Articolul 195 din Codul administrativ prevede că:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.”

12. Articolul 12¹ alin. (1), (2), (4) și (5) din Codul de procedură civilă statuează că:

„(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(4) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

13. Analizând cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității unor prevederi legale, în raport cu normele de drept relevante speței deduse judecării, Completul de judecată special al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

14. Completul de judecată special al Curții Supreme de Justiție observă că reclamantul și reprezentantul acestuia contestă la Curtea Constituțională prevederile art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26/2022, și anume sintagma „Se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă: a) nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională ... a procurorilor...”, sub aspectul că legiuitorul a omis să reglementeze „termenul de prescripție”, iar drept consecință lipsa termenelor de prescripție din articolul menționat supra.

15. Anterior, prin decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023, Curtea Constituțională a verificat constituționalitatea unor prevederi din Legea nr. 26/2022, inclusiv a art. 8 alin. (2) lit. a).

16. În pofida faptului că, decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023 nu abordează direct problema termenului de prescripție în evaluarea integrității etice, raționamentele Curții sugerează că o astfel de omisiune legislativă nu constituie, în sine, o problemă de constituționalitate.

17. Chiar dacă în decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023 Curtea Constituțională nu a abordat explicit problema termenului de prescripție, aceasta a subliniat importanța clarității și previzibilității normelor juridice. În contextul evaluării integrității etice, lipsa unui termen de prescripție ar putea ridica probleme de previzibilitate, însă Curtea nu a considerat că acest aspect constituie, în sine, o problemă de constituționalitate.

18. În acest sens Curtea a recunoscut marja largă de apreciere a legiuitorului în stabilirea criteriilor și procedurilor de evaluare a candidaților pentru funcții publice, inclusiv în ceea ce privește standardele de integritate etică. Astfel, absența unui termen de prescripție poate fi văzută ca o opțiune legislativă menită să asigure o evaluare cât mai cuprinzătoare a integrității candidaților.

19. Mai mult ca atât, în §122 Curtea a notat că decizia de a candida pentru ocuparea acestor funcții prezumă faptul că candidatul a cunoscut condițiile stabilite de textul contestat și a admis că va fi verificat din perspectiva respectării criteriilor de integritate etică și financiară stabilite de lege „în ultimii 15 ani”. Depunerea cererii de a candida presupune și acordul voluntar de a fi supus evaluării integrității, precum și convingerea fiecărui candidat că a respectat în această perioadă criteriile de integritate prevăzute pentru funcția la care aspiră.

20. În paragraful 122, Curtea Constituțională subliniază că decizia de a candida pentru ocuparea unui post în cadrul organelor de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor presupune cunoașterea condițiilor legale, inclusiv a celor referitoare la criteriile de integritate etică și financiară. Astfel, candidatul acceptă implicit că va fi supus unei evaluări din perspectiva respectării acestora în ultimii 15 ani.

21. Aplicând acest raționament se deduce că, decizia de a candida presupune că fiecare candidat cunoaște în mod explicit condițiile de evaluare, inclusiv faptul că va fi verificat pentru respectarea criteriilor de integritate pe o perioadă de până la 15 ani. Prin urmare, candidatul își asumă responsabilitatea că orice faptă care nu respectă aceste criterii, chiar și dacă este mai veche de 15 ani, poate fi luată în considerare în cadrul evaluării.

22. Evaluarea pe o perioadă de 15 ani este o opțiune a legiuitorului, care are în vedere faptul că integritatea unui candidat trebuie evaluată pe o perioadă extinsă pentru a asigura că aceștia nu au comis fapte care ar putea afecta încrederea publicului în sistemul de justiție. Astfel, acest termen este parte integrantă a procedurii de evaluare, iar candidatul, prin depunerea candidaturii, acceptă această evaluare.

23. Având în vedere că procesul de evaluare a integrității este transparent și se bazează pe criterii publicate, candidatul are oportunitatea să se apere și să justifice orice faptă considerată relevantă în perioada respectivă. Astfel, nu există o incertitudine privind aplicarea criteriilor, iar faptul că legea nu include un termen de prescripție nu afectează drepturile fundamentale ale candidatului, întrucât acesta a fost informat și a consimțit la procesul evaluării.

24. În această ordine de idei, cererea depusă de Valeriu Sîrbu, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale urmează a fi respinsă.

25. În conformitate cu art. 14 alin.(6), din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022, art. 195 și art. 230 din Codul administrativ, precum în a art. 12¹ din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL DE JUDECATĂ SPECIAL, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea reclamantului Valeriu Sîrbu, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității a unor prevederi din

articolul 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor din 10 martie 2022.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni